

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ
Бр. 4-00-359/2018
Датум, 11.06.2019. године
Београд

УПРАВА ЗА ЗАЛЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 10

ПРИМЉЕНО: 18. 06. 2019

Фрагм.	Ори. јез.	Број	Прилог	Вредн.
МУ 17	40152-68	Ag		

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), поступајући по захтеву за заштиту права који је група понуђача коју чине „Маринко“ доо, Свилајнац, ул. Светог Саве бб, DOO „Izo-Tim“ из Пожаревца, ул. Боже Димитријевића и „Primus Aqua“ doo, из Крагујевца, ул Крагујевачког батаљона бр. 113, поднела поводом поступка означеног као "Међународни отворени поступак набавке радова – Извођење радова на изградњи, реконструкцији и адаптацији за четврту групу школских објеката у оквиру Програма модернизације школа – Компонента 3, у складу са правилима Европске инвестиционе банке описаним у Водичу за набавку ЕИБ", набавка број Н/Р/01/18, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 26.10.2018. године, који спроводи Република Србија, Министарство просвете, науке и технолошког развоја – Јединица за управљање пројектима у јавном сектору доо из Београда, ул. Немањина бр. 22-26, у већу састављеном од председнице Републичке комисије Хане Хукић, као председнице већа те чланица Републичке комисије Весне Станковић и Светлане Ражић, као чланица већа, на основу члана 2. Уговора о изменама и допунама финансијских уговора 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 и 82.640 за који је указ о проглашењу Закона о потврђивању објављен у «Сл. гласнику РС – Међународни уговори» бр. 11/17, као и на основу чланова 139. и 146. Закона о јавним набавкама («Сл. гласник Републике Србије» бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015; у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 11.06.2019. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту права који је поднела група понуђача коју чине „Маринко“ доо, Свилајнац, „Izo-Tim“ из Пожаревца и „Primus Aqua“ doo, из Крагујевца, поводом поступка означеног као "Међународни отворени поступак набавке радова – Извођење радова на изградњи, реконструкцији и адаптацији за четврту групу школских објеката у оквиру Програма модернизације школа – Компонента 3, у складу са правилима Европске инвестиционе банке описаним у Водичу за набавку ЕИБ", набавка број Н/Р/01/18, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 26.10.2018. године, који спроводи Република Србија, Министарство просвете, науке и технолошког развоја – Јединица за управљање пројектима у јавном сектору доо из Београда, за партију 6 – Изградња фискултурне сале Средње школе у Свилајнцу, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева за накнаду трошкова поступка заштите права, као неоснован.

Образложење

Понуђачи који су били учесници поступка набавке означеног као "Међународни отворени поступак набавке радова – Извођење радова на изградњи, реконструкцији и

адаптацији за четврту групу школских објеката у оквиру Програма модернизације школа – Компонента 3, у складу са правилима Европске инвестиционе банке описаним у Водичу за набавку ЕИБ", набавка број Н/Р/01/18, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 26.10.2018. године, дана 01.04.2019. године који спроводи Република Србија, Министарство просвете, науке и технолошког развоја – Јединица за управљање пројектима у јавном сектору доо из Београда (у даљем тексту: наручилац), обавештени су о донетој Одлуци о додели уговора бр. 1834 дана 01.04.2019. године

Након тога, група понуђача коју чине „Маринко“ доо, Свилајнац, „Izo-Tim“ из Пожаревца и „Primus Aqua“ doo, из Крагујевца (у даљем тексту: подносилац захтева), а која је у предметном поступку набавке учествовала кроз подношење заједничке понуде поднела је захтев за заштиту права за партију 6 – Изградња фискултурне сале Средње школе у Свилајнцу, у складу са процесним одредбама ЗЈН.

Предметни захтевом за заштиту права указано је да је наручилац погрешно утврдио чињенично стање када је констатовао да тендерска гаранција (гаранција за озбиљност понуде), достављена у понуди подносиоца захтева, има краћи рок од захтеваног. Наиме, подносилац захтева је истакао да сматра да наручилац као датум понуде (датум од којег се рачуна рок важења понуде и сами тим и испуњеност услова у погледу трајања тендерске гаранције) погрешно одређује датум када је понуду примио (15.01.2019. године) игноришући датум који је подносилац захтева навео у обрасцу понуде (10.12.2018. године).

У вези са наведеним, подносилац захтева наводи да је самим обрасцем понуде (образац 3.1) дато поље за упис датума, чија једина функција може да буде да се на основу њега утврди датум понуде, од којег се затим утврђује рок важења понуде, односно минимални рок важења тендерске гаранције. Уколико би се као датум понуде узео датум наведен у самом обрасцу (10.12.2018. године) онда је, а с обзиром на то да је у понуди наведен рок важења исте 156 дана, најранији датум до којег тендерска гаранција (за коју је захтевано да важи 30 дана дуже од рока важења понуде) мора да важи 14.06.2019. године, како је и наведено у тендерској гаранције (рок важења понуде 156 дана плус додатних 30 дана).

Надаље, подносилац захтева је указао да наведени рок важења понуде од 156 дана одговара минималном року важења понуде прописаном обрасцем 3.1. – најмање 120 календарских дана од дана отварања понуде, те је тако дефинисан рок до којег важи понуда подносиоца захтева (10.12.2018. године + 156 дана = 15.05.2019. године). Како је то указао подносилац захтева, предметна тендерска документација је у овом делу мењана, тако што је образац 3.1. изменењен да је остављено поље за уписивање броја дана важења понуде, уз минималан захтев дефинисан у загради иза поља за упис, а да притом није дефинисано од ког датума се тај рок рачуна.

Подносилац захтева сматра да није исправно тумачење захтева из обрасца понуде које је у Одлуци заузео наручилац јер се поставља питање сврхе поља за уписивање датума у обрасцу 3.1. понуде с чим у вези наводи да ако је намера наручиоца била да се број дана важења понуде, који се уписује у остављено поље, рачуна од дана отварања понуде, поље за уписивање броја дана важења понуде пратио би текст "од дана отварања понуде", што није случај.

Предметни захтевом за заштиту права указано је да је наручилац погрешно применио материјално право када је констатовао да споразум о оснивању конзорцијума/заједничког подухвата не садржи одредбу којом се предвиђа солидарна и заједничка одговорност чланова за извршење уговора. Наиме, подносилац захтева је истакао да наручилац уопште није применио одредбе Закона о облигационим односима (члан 413), није имао у виду члан 69. Посебних услова уговора којим је изричито

прописано да се у овом уговору примењују сви важећи закони и прописи Републике Србије", као ни одредбе ЗЈН који утврђује претпоставку солидарне одговорности.

Како је то навео, подносилац захтева сматра да чињеница да је наведена напомена изостављена у уговору о конзорцијуму, што је последица чињеница да се исто у Републици Србији претпоставља, не може да има карактер у његовој понуди који је чини неприхватљивом.

Имајући у виду да сматра да наручилац није правилно поступио приликом оцене његове понуде поднете ради учешћа у предметном поступку набавке, подносилац захтева је предложио да се поднети захтев за заштиту права усвоји, те је поставио захтев да му наручилац као трошкове поступка заштите права надокнади износ од 120.000,00 динара на име таксе уплаћене поводом поднетог захтева.

По пријему предметног захтева наручилац се определио да поступи на начин предвиђен одредбом члана 153. став 1. тачка 2. ЗЈН, тј. ради одлучивања о поднетом захтеву за заштиту права доставио је Републичкој комисији дана 23.04.2019. године одговор поводом истог уз документацију из предметног поступка набавке, а која је по позиву поступајућег органа допуњена дана 22.05.2019. године, од ког дана је према члану 158. став 1. ЗЈН, почeo да тече рок за одлучивање од 20 (двадесет) дана.

Износећи разлоге због којих сматра да је предметни захтев за заштиту права неоснован, у одговору који је дао поводом истог наручилац је навео да је тендерском документацијом, део I, одељак 1 – позив за подношење понуда дефинисано: "Период важења понуде је најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда"; део I, одељак 2 – упутство понуђачима, тачка 2.2 – тендерски подаци, став 12.1 – рок важности понуде дефинисано: "Понуда ће важити најмање 120 календарских дана од дана отварања понуде, који је наведен у ставу 19.1 Тендерских података"; део I, одељак 3 – образац понуде са прилозима, тачка 3.1 – образац понуде, члан 3. – изјава понуђача став 4 дефинисано: "Сагласни смо да ова Понуда важи за временски период од

(најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда) дана, да је обавезујућа за нас и може бити прихваћена у било ком тренутку пре истека тог периода". С тим у вези наручилац је истакао да не сматра да је постојала било какава сумња у погледу тумачења рока важења понуда, јер је јасно и недвосмислено да се исти рачуна од дана отварања понуда, што је на више места дефинисано и не оставља места сумњи.

Наручилац је истакао да став подносиоца захтева да га је недостатак текста "од дана отварања понуда" након остављеног поља за упис рока важења понуде, навео на поимање да је интенција била да се рок у ствари рачуна од дана сачињавања понуде, не може сматрати таквим да је исти остао у заблуди тј. да није могао да разуме дати услов тендерске документације и из разлога што је првобитно део који се односи на рок важења понуде, у позиву за подношење понуда био дефинисан на следећи начин: "Сагласни смо да ова Понуда важи за временски период од најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда, да је обавезујућа за нас и може бити прихваћена у било ком тренутку пре истека тог периода". У вези са наведеним, наручилац је истакао да је, након упућеног захтева за додатним појашњењем, извршио измену број 2 тендерске документације под бројем 6837, којом је образац понуде, у циљу примене резервног критеријума (дужи рок важења понуде), измене у делу навођења ".....најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда" где је остављено празно поље на који начин је понуђачима дата могућност уписивања броја дана важења понуде. Дакле, измена тендерске документације није улазила у појашњење од ког датума се рачуна рок важења понуде, јер исто није било потребно обзиром на то да је исти дефинисан кроз неколико тачака тендерске документације, већ је, како је то навео наручилац, смисао измене био да се отклони неправилност услед које би дефинисани резервни

критеријум остао непримењив. Такође, наручилац је истакао да није релевантан датум сачињавања понуде, на који указује подносилац захтева, јер тек након отварања понуда наручилац има сазнања о истима, оне као такве постају обавезујуће и не могу се више мењати а датум када је отварање понуда од значаја је колико ће та понуда важити.

Стога је наручилац истакао да је датум отварања понуда био 15.01.2019. године, а како је подносилац захтева у обрасцу понуде као рок важења понуде навео 156 дана, и како је рок важења тендерске гаранције морао бити 30 дана дужи од рока важења понуде, то је тендерска гаранција морала да важи до 20.07.2019. године (15.01.2019. године + 156 дана = 20.06.2019. године + 30 дана = 20.07.2019. године).

У вези са преосталим разлогом због којег је понуда подносиоца захтева одбијена, наручилац је истакао да је тендерском документацијом- део I, одељак 2 – упутство понуђачима, тачка 14.4. било предвиђено: "Понуда правно обавезује све партнere у конзорцијуму/заједничком подухвату, заједнички и солидарно. Понуда ће бити праћена примерком копије споразума о оснивању конзорцијума/заједничког подухвата у којем се наводи солидарна и заједничка одговорност чланова за извршење Уговора". С тим у вези, наручилац је навео да у достављеном уговору о конзорцијуму, подносилац захтева не наводи да је предмет уговора, поред заједничког подношења понуде, заједничког наступа и заједничког извршења обавеза и обавеза чланова конзорцијума да одговарају солидарно, а како је захтевано тендерском документацијом. Из наведених разлога, наручилац је поднети захтев за заштиту права оценио као неоснован.

Пре преласка на мериторно разматрање предметног захтева за заштиту права, Републичка комисија констатује следеће:

- да је поступак набавке означен као "Међународни отворени поступак набавке радова – Извођење радова на изградњи, реконструкцији и адаптацији за четврту групу школских објеката у оквиру Програма модернизације школа – Компонента 3, у складу са правилима Европске инвестиционе банке описаним у Водичу за набавку ЕИБ", набавка број Н/Р/01/18, покренут доношењем Одлуке о покретању поступка бр. 404-02-00004/2018-17 од 15.01.2019. године која је донета од стране Републике Србије, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, при чему је у оквиру њене садржине определјено да су извор финансирања кредитна средства (кредит ЕИБ) као и средства предвиђена финансијским планом за 2018. годину број 401-00-0004/2018-08 од 10.01.2018. године обезбеђена на априоријацијама 26.1 (програм 2003, класификације 5112 и 5112), 26.2 (програм 2004, класификације 5112 и 5113),
- да је у Одлуци о покретању поступка бр. 404-02-00004/2018-17 од 15.01.2019. године назначено да се доноси на основу члана 7. став 1. тачка 2) подтачка (1) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС" бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015), Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке FI № 25.610 ("Сл. гласник РС – Међународни уговори" бр. 8-10 и 12-15), Анекса II Финансијског уговора који је потписан 06. марта 2017. године и правила Европске инвестиционе банке описаних у Водичу за набавку Банке,
- да је на основу увида извршеног у "Сл. гласник РС – Међународни уговори" бр. 81/10, утврдила да је дана 08.06.2010. године донет и објављен указ о проглашењу Закона о потврђивању финансијског уговора (Програм модернизације школа) између Републике Србије и Европске инвестиционе банке, FI № 25.610 SERAPIS2009-0284, при чему текст наведеног финансијског уговора (Програм модернизације школа) између Републике Србије и Европске инвестиционе банке) представља саставни део донетог закона (наведени уговор је изменењен и допуњен на основу Уговора о изменама и допунама Финансијских уговора 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872,

81.657 и 82.640 за који је указ о проглашењу објављен у «Сл. гласнику РС – Међународни уговори» бр. 11/17).

- да је у оба наведена уговора, у оквиру члана 6, садржана подтака 6.04, насловљена као "Процедура набавке",

- да је у члану 6, подтака 6.04 насловљена као "Процедура набавке" Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке - Пројекат модернизације школа, прописано да ће Промотер набавити опрему, обезбедити услуге и поручити радове за Пројекат путем отворених међународних тендера или других прихватљивих процедура набавке усклађујући их, на задовољство Банке, са њеном политиком описаном у Водичу за набавке који је на снази у тренутку потписивања овог уговора.

- да је члан 6, подтака 6.04 насловљена као "Процедура набавке", изменењен и допуњен чланом 2. Уговора о изменама и допунама финансијских уговора 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 и 82.640 за који је указ о проглашењу Закона о потврђивању објављен у «Сл. гласнику РС – Међународни уговори» бр. 11/17, тако што је на крају члана 6.04 (Процедура набавке) сваког од Финансијских уговора унета додатна реченица са следећим текстом:

"Провера поступака по правним лековима, као што је предвиђено у српском законодавству, биће на располагању било којој страни која је имала интерес за добијање одређеног уговора и која је била оштећена или ризикује да буде оштећена од наводног кршења".

Након детаљног разматрања комплетне достављене документације која се односи на предметни поступак набавке, те садржине свих навода изнетих како у поднетом захтеву тако и у одговору који је од стране наручиоца дат поводом истог, Републичка комисија је одлучила као у изреци решења из следећих разлога:

Републичка комисија констатује да је у конкретном случају неспорно да је дана 17.12.2019. године наручилац објавио Обавештење о промени рока за подношење понуда, којим је нови рок за достављање понуда одређена за дан 15.01.2019. године до 11 часова.

У тендерској документацији сачињеној у сврху спровођења предметног поступка набавке, у Делу I, Одељак 1 – Позив за подношење понуда дефинисано је да је период важења понуде најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда.

У оквиру Дела I, Одељак 2 – Упутство понуђачима, под тачком 12 – Рок важности понуде, дефинисано је да ће понуда бити важеће најмање у року наведеном у тендерским подацима, а да ће понуду која има краћи рок важности наручилац одбацити као неприхватљиву. Тачком 2.2. – Тендерски подаци дефинисано је да понуда важи најмање 120 календарских дана од дана отварања понуде, који је наведен у ставу 19.1 Тендерских података (став 12.1).

У истом делу тендерске документације (Део I, Одељак 2 – Упутство понуђачима) тачком 13 - Тендерска гаранција (гаранција за озбиљност понуде), подтаком 13.3. дефинисано је да тендерска гаранција треба да буде важећа најмање тридесет (30) дана након истека периода важности понуде.

Чланом 3 – Изјава понуђача, став 4, Обрасца понуде (Део I, Одељак 3, тачка 3.1) дефинисано је: "Сагласни смо да ова Понуда важи за временски период од _____ (најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда) дана, да је обавезујућа за нас и може бити прихваћена у било ком тренутку пре истека тог периода".

Републичка комисија констатује да је утврдила да је подносилац захтева у оквиру понуде доставио тендерску гаранцију (гаранцију за озбиљност понуде) број 00-423-1300032.4 од 11.01.2019. године издату од стране "Direktna Banka" a.d, Крагујевац,

у којој је, између осталог, јасно назначено да гаранција остаје на снази до 14.06.2019. године и да након истека овог рока, банка сматра да је ослобођена сваке обавезе по овој гаранцији.

У Обрасцу понуде 3.1. у ставу 4, подносилац захтева је попунио наведени део обрасца тако што је навео да је сагласан да његова понуда важи за временски период од 156 дана.

У конкретном случају, Републичка комисија, имајући у виду утврђено чињенично стање у вези са садржином тендерске документације у делу којим је дефинисан захтев у погледу важења тендерске гаранције, односно захтева у погледу банкарске гаранције за озбиљност понуде, констатује да је неспорно да је исти одређен тако што је захтевано да предметна гаранција важи најмање 30 дана након истека периода важности понуде.

Како је, као неспорно, утврђено да је Обавештењем о промени рока за подношење понуда, нови рок за достављање понуда одређена за дан 15.01.2019. године до 11 часова, то Републичка комисија констатује да наведени дан представља дан од којег се рачуна рок важности понуде, а који је предметном тендерском документацијом захтеван да износи најмање 120 календарских дана.

Републичка комисија констатује да је, у конкретном случају, неспорно да је подносилац захтева у понуди доставио тендерску гаранцију (банкарску гаранцију за озбиљност понуде) са роком важења до 14.06.2019. године, док је у Обрасцу понуде 3.1. навео да је рок важности његове понуде 156 дана.

Из аргументације изнете у разматраном захтеву за заштиту права произилази да је подносилац захтева става да се рок важности понуде, који је определио на 156 дана, морао рачунати од дана сачињавања исте, односно од дана који је у Обрасцу понуде 3.1. наведен као дан попуњавања предметног обрасца (10.12.2018. године), у којој ситуацији би достављена тендерска гаранција (гаранција за озбиљност понуде) испуњавала захтев тендерске документације и била важећа најмање 30 дана након истека рока важности његове понуде од 156 дана, односно иста, на начин како то сматра подносилац захтева дефинисаним роком важења до дана 14.06.2019. године испуњава све тендерском документацијом захтеване услове.

Имајући у виду све напред наведено, а након детаљног разматрања комплетне достављене документације која се односи на предметни поступак набавке, Републичка комисија констатује да је утврдила да је подносилац захтева неосновано указао да је наручилац неправилно одбио његову понуду као неприхватљиву из разлога што тендерска гаранција има краћи рок од захтеваног

У конкретном случају, Републичка комисија констатује да је наручилац имао основ да одбије понуду подносиоца захтева из напред наведеног разлога, имајући у виду да је предметном тендерском документацијом јасно било дефинисано да је период важења понуде најмање 120 календарских дана од дана отварања понуда, од ког тренутка се предметни рок рачуна, као и да тендерска гаранција треба да буде важећа најмање 30 дана након истека периода важности понуде, те да је на начин како је у својој понуди подносилац захтева определио период важења своје понуде на 156 дана исти морао да достави тендерску гаранцију која је важећа најмање до 20.07.2019. године. Како је у конкретном случају достављена тендерска гаранција са роком важења до 14.06.2019. године, то је наручилац правилно констатовао да иста има краћи рок од захтеваног, из којег разлога је његова понуда одбијена као неприхватљива.

Републичка комисија указује да преостали разлог због којег је понуда подносиоца захтева одбијена није био предмет мериторног разматрања, јер исто не би било од утицаја на другачију одлуку у конкретном случају, имајући у виду да је утврђено да је понуда подносиоца захтева правилно од стране наручиоца одбијена као

неприхватљива.

С обзиром на све напред наведено, Републичка комисија констатује да је поднети захтев за заштиту права у целини неоснован.

Чланом 156. став 3. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу те околност да је, по оцени Републичке комисије, предметни захтев неоснован, о захтеву за накнаду трошкова одлучено је као у ставу другом диспозитива овог решења.

На основу изложеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у року од 30 дана од дана пријема исте.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

Хана Хукић

Доставити (по ЗУП-у):

1. наручиоцу: Министарству просвете, науке и технолошког развоја–Јединица за управљање пројектима у јавном сектору доо из Београда, ул. Немањина бр. 22-26

2. подносиоцу захтева: „Маринко“ доо, Свилајнац, ул. Светог Саве бб

3. изабраном понуђачу: преко наручиоца